

LANDINFO

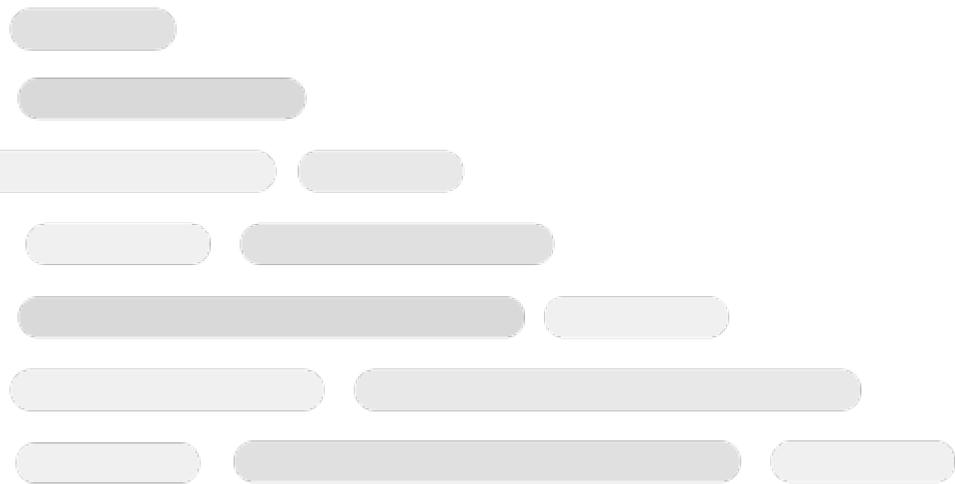
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Temanotat

Palestina

UNRWAs tjenester på Gazastripen i lys av finansieringskrisen

16. mars 2022

© Landinfo 2022

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgata 33 A
Postboks 2098 Vika
0125 Oslo
Tel: 23 30 94 70
E-post: landinfo@landinfo.no
www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingstreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivarettatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with [common methodology for processing COI](#) and [Landinfo's internal guidelines on source and information analysis](#).

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes, but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

Summary

UNRWA is the UN organization that provides assistance and protection to registered Palestine refugees in the occupied Palestinian territories, Syria, Jordan and Lebanon. UNRWA's mandate is given by the UN General Assembly and renewed every third year. The Agency is mainly funded by voluntary donations from the UN member states. During the past decade the donations have stagnated, and at the same time the needs have increased immensely, due to population increase, military conflicts, and higher prices.

Systematic underfunding of the Program Budget, the backbone of all programs, has pushed the Agency to the brink of collapse. Education and health services provided to an ever-increasing population is not compatible with reduced resources. The majority in Gaza are registered refugees and dependent on UNRWA's services. Education and health services are offered to all, while relief and social services are reserved for the most vulnerable refugees. The number of poor and vulnerable refugees have increased tremendously in Gaza during the past years, and if the donors do not contribute according to UNRWA's call for funding for 2022, the Agency is no longer able to provide adequate services and protection to the refugees in Gaza.

Sammendrag

UNRWA er FN-organisasjonen som gir bistand og beskyttelse til palestinske flyktninger i de palestinske okkuperte områdene, Syria, Jordan og Libanon. UNRWAs mandat er gitt av FNs generalforsamling, og det fornyes hvert tredje år. Organisasjonen baserer det meste av sin drift på frivillige donasjoner fra FNs medlemsland. I løpet av det siste tiåret har bidragene stagnert samtidig som behovene blant flyktingene har økt betraktelig som følge av befolkningsøkning, kriger og økte priser.

Systematisk underfinansiering av UNRWAs kjerneoppgaver setter organisasjonen i fare. Utdanning og helsetjenester til en stadig økende befolkning er ikke forenelig med knappere ressurser. Majoriteten av Gazastripens befolkning er registrerte flyktninger som er avhengige av UNRWAs tjenester. Helsetjenester og skolegang tilbys alle, mens sosialhjelp er forbeholdt de fattigste. Antallet fattige i Gaza har økt enormt i løpet av de siste årene, og med mindre giverlandene bevilger pengene UNRWA har bedt om for 2022, makter ikke organisasjonen lenger å gi adekvate tjenester til dem alle.

Innhold

1 Innledning.....	6
1.1 Kildegrunnlag	7
2 UNRWAs mandat	7
3 UNRWAs tjenester i henhold til mandatet.....	9
3.1 Utdanning	9
3.2 Helse	9
3.3 Beskyttelse.....	10
3.4 Sosiale tjenester og humanitær bistand	10
3.5 Mikrokredittlån.....	11
3.6 Vedlikehold av infrastruktur i leirene.....	11
3.7 Nødhjelp, inkludert i konfliktsituasjon.....	11
4 UNRWAs finansielle situasjon i 2021	12
5 UNRWAs tjenester i Gaza	13
5.1 Utdanning	13
5.2 Helsetjenester.....	14
5.3 Sosiale tjenester og humanitær bistand	16
5.4 Mikrokredittlån.....	17
5.5 Vedlikehold av infrastruktur i leirene.....	17
6 Fremtidige utsikter for UNRWAs tjenesteyting	18
7 Referanser	20

1 Innledning

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) ble etablert i 1949 for å gi bistand og beskyttelse til palestinerne som måtte flykte fra sine hjem da staten Israel ble etablert i mai 1948 (UNRWA 2021h).

FN-organisasjonen tilbyr tjenester til om lag 5,3 millioner palestinske flyktninger i sine fem operasjonsområder: Vestbredden, Gazastripen, Jordan, Syria og Libanon (UNRWA 2021f).

En person som var bosatt i Palestina i perioden 1. juni 1946 til 15. mai 1948, og som mistet både hjem og levebrød som følge av den arabisk-israelske krigen i 1948, defineres som palestinsk flyktning. Etterkommere av mannlige palestinske flyktninger, inkludert lovlig adopterte barn, har også krav på å bli registrert som flyktninger. I tillegg til registrerte flyktninger gir UNRWA også bistand til enkelte andre grupper (UNRWA u.å.-c).

UNRWA er i hovedsak finansiert av frivillige donasjoner fra FNs medlemsland. En stadig voksende flyktningebefolkning gjør at behovet for tjenester øker fra år til år, men i løpet av det siste tiåret har donasjonene stagnert. Mellom 2016 og 2020 ble inntektene redusert med 23 prosent (UNRWA 2021b, s. 17, 27).

Det har ført til at UNRWA sliter med å opprettholde driften av de mest essensielle tjenestene (UNRWA 2021c). Situasjonen ble særlig prekær i 2018 da USA, som den aller største giveren, stoppet størstedelen av sine overføringer til organisasjonen.¹ Noe av tapet ble kompensert av andre donorland, men UNRWA måtte likevel kutte i programbudsjettet, bl.a. ved å redusere antall ansatte og svekke ansettelses- og pensjonsvilkårene (Al Jazeera 2021; Fiddian-Qasmiyeh 2018).

I april 2021 besluttet USA å gjenoppta støtten til UNRWA. Det sikret fortsatt drift, men flere av donorene som hadde kompensert for bortfallet av amerikansk støtte mellom 2018 og 2021, har siden enten redusert sine bidrag eller stanset dem helt (Lazzarini 2021).

Under en giverlandskonferanse i november 2021 meldte generalkommisæren for UNRWA, Philippe Lazzarini, at organisasjonen manglet 60 millioner USD for å fullføre driften ut året (UNRWA 2021c). Pengemangelen medførte bl.a. forsinkede lønnsutbetalinger til UNRWAs ansatte i november og usikkerhet knyttet til lønnsutbetaling for desember. Lazzarini hevdet videre at organisasjonen kun hadde fått løfter om bidrag til å dekke 40 prosent av programbudsjettet for 2022 (UNRWA 2021c).

¹ USA overførte kun 60 millioner USD til UNRWA i 2018 mot 364 millioner i 2017 (Fiddian-Qasmiyeh 2018; UNRWA 2017).

Pengemangel setter tjenesteytingen i fare. En streik blant UNRWAs ansatte da lønningene uteble i november 2021, ble avverget etter intens megling, men dersom krisen vedvarer over tid, er det fare for at både undervisning og helsetjenester faller bort (Al Jazeera 2021).

UNRWA mottar tre typer støtte (UNRWA 2021a, s. 22):

- Finansiering av programbudsjettet som dekker kjerneoppgavene; utdanning, helse, vedlikehold i leirene, sosiale tjenester, beskyttelse og støttesystemer samt infrastruktur. Det aller meste går til lønninger.
- Midler til såkalt humanitær intervensjon samlet inn via nødhjelpsappeller, som blant annet dekker matutdeling eller matkuponger og kontantutbetalinger til de aller fattigste flyktingene (White, digitalt møte 15. desember 2021).
- Støtte til spesifikke, tidsbegrensede prosjekter ment å forbedre tjenestene uten å øke løpende utgifter.

Dette notatet tar sikte på å beskrive

- a) hvilke tjenester UNRWA skal yte i henhold til mandatet
- b) hvilket nivå disse tjenestene er ment å ligge på
- c) hvilket nivå tjenestene faktisk har på Gazastripen i dag

1.1 Kildegrunnlag

Notatet bygger i hovedsak på UNRWAs egne rapporter som er tilgjengelige på organisasjonens nettsider. Landinfo har også snakket med flere ledere i UNRWA, både ved hovedkontoret i Amman og ved feltkontoret i Gaza. Blant disse er UNRWAs visegeneralkommisær Leni Stenseth, stedlig representant for UNRWA i Gaza, Thomas White, nestlederen for UNRWAs helseprogram i Gaza, Zoheir Elkhatib, og koordinator for operasjonene i Sør-Gaza, Rehab Quqa. I tillegg benyttes nyhetsartikler om UNRWAs finansielle krise.

2 UNRWAs mandat

UNRWA ble etablert på bakgrunn av FNs resolusjon 302 (IV) 8. desember 1949 «to carry out [...] direct relief and works programmes» for palestinske flyktinger. Driften startet 1. mai 1950. UNRWA har et humanitært og utviklingsrettet mandat til å bistå og beskytte palestinske flyktinger i påvente av en varig og rettferdig løsning på deres vanskelige situasjon. Mandatet er gitt av FNs generalforsamling, og en eventuell endring i mandatet kan kun gjøres av denne forsamlingen (UNRWA 2021h). Mandatet fornyes hvert tredje år og ble i november 2019 forlenget til 2023 (Staff 2019; UNRWA 2021h). USA og Israel stemte imot å fornye mandatet (Staff 2019).

Konkretiseringen av UNRWAs mandat er ikke nedfelt i ett enkelt dokument, men er definert ut fra flere FN-resolusjoner vedtatt av Generalforsamlingen. Mandatet spesifiserer følgende tjenester:

- grunnutdanning
- primærhelsetjeneste
- beskyttelse
- bistand og sosiale tjenester
- vedlikehold av infrastruktur i leirene og mikrokreditt
- nødhjelp, inkludert i konfliktsituasjon

Utdanning og helsetjenester tilbys på universelt grunnlag, mens andre tjenester er behovsprøvd (UNRWA 2021g).

I organisasjonens strategi for 2016-2021 (UNRWA 2016, s. 28) var følgende mål identifisert:

- Flyktingenes rett til beskyttelse og velferd skal ivaretas i henhold til internasjonal rett.
- Flyktingenes helse skal ivaretas, og sykdomsbyrden reduseres.
- Barn i skolealder skal få gjennomføre utdanning som er nøytral, inkluderende og av god kvalitet.
- Flyktingenes evne og mulighet til å bedre sine levekår skal styrkes.
- Flyktingenes basisbehov for næring, bolig og miljørelatert helse skal dekkes.

Det overordnede målet for UNRWAs programmer og prosjekter er at flyktingene skal kunne leve et kunnskapsrikt, langt og godt liv med en anstendig levestandard, hvor deres menneskerettigheter er ivarettatt (UNRWA 2016, s. 28).

3 UNRWAs tjenester i henhold til mandatet

UNRWA har ikke tallfestete mål for hver av tjenestene de tilbyr. Nedenfor følger imidlertid en konkretisering av organisasjonens tjenester.

3.1 Utdanning

UNRWA skal tilby gratis grunntdanning. I de palestinske områdene og i Syria gjelder det fra 1. til 9. trinn, mens det i Jordan er ti års grunnskoleutdanning. I Libanon tilbys også videregående skole.

Alle barn i grunnskolealder som er registrert hos UNRWA, kan gå på organisasjonens skoler, enten de bor i eller utenfor leir. UNRWA underviser samme pensum som de nasjonale skolene (White, digitalt møte 15. desember 2021).

3.2 Helse

UNRWA tilbyr forebyggende og kurative helsetjenester til registrerte palestinske flyktninger, fra unnfangelse til alderdom i de fem operasjonsområdene. Målet er å beskytte, fremme og ivareta flyktningenes helse gjennom hele livssyklusen ved å gi tilgang til gode, kostnadsfrie og altomfattende primærhelsetjenester. Tjenestene inkluderer familieplanlegging, svangerskapskontroller, oppfølging av mor og barn etter fødsel (inkludert vaksinasjonsprogram), skolehelsetjeneste, legekonsultasjoner, tannhelse, diagnostisering og laboratoriumstjenester samt oppfølging av pasienter med kroniske ikke-smittsomme sykdommer (UNRWA 2021e, u.å.-g). Alle konsultasjoner og medisiner som UNRWA tilbyr, er gratis (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022).

I tillegg skal UNRWA bistå registrerte flyktninger med tilgang til sykehusbehandling og spesialisthelsetjenester. Med unntak av Qalqilya sykehus på Vestbredden, drifter ikke UNRWA egne sykehus, men dekker i stedet mesteparten av utgiftene til sykehusinnleggelse (UNRWA 2021e, s. 1). Refusjon av utgifter til sykehusbehandling er ikke en universell rettighet, men innvilges etter særskilte sårbarhetskriterier (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022).

I de tilfellene UNRWA henviser en pasient til sykehusbehandling ved en institusjon de har avtale med, dekker organisasjonen 98 prosent av kostnadene for spesielt sårbare flyktninger som er del av UNRWAs Social Safety Net Programme (SSNP), og 90 prosent av kostnadene for andre flyktninger. Også i de tilfeller der flyktninger selv oppsøker sykehusbehandling, kan de få refundert deler av utgiftene. SSNP-flyktninger må dekke 5-10 prosent av kostnadene selv, mens andre må dekke 25 prosent. UNRWA refunderer resten. Dette gjelder som oftest i tilfeller der personen trenger behandling som ikke er tilgjengelig ved offentlige sykehus og klinikker, eller dersom de offentlige institusjonene har svært lange ventelister (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022).

UNRWA har innlemmet psykiske og psykososiale helsetjenester i sin primærhelsetjeneste. Det betyr at UNRWAs helsesentre tilbyr vurdering, diagnostisering og behandling for psykiske og psykososiale lidelser (UNRWA 2021e, s. 1). Organisasjonen tilbyr ikke psykologisk spesialisthelsetjeneste.

3.3 Beskyttelse

Det ligger i UNRWAs mandat å gi beskyttelse til de palestinske flyktingene. Beskyttelse gis både gjennom organisasjonens tjenester og gjennom promotering av flyktingenes rettigheter i relevante fora. UNRWA har derimot ikke mandat til å finne varige løsninger på flyktingsituasjonen (UNRWA 2021g, s. 2). En stor del av UNRWAs beskyttelsesarbeid er rettet mot sårbare grupper som kvinner, barn og personer med nedsatt funksjonsevne. FNs generalforsamling har oppfordret UNRWA til å sørge for at disse gruppenes behov og rettigheter ivaretas i tråd med Barnekonvensjonen, Kvinnekonvensjonen (CEDAW) og Konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (UNRWA u.å.-j).

UNRWA søker å opprettholde palestinske flyktingers menneskerettigheter gjennom likestilling og inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne i alle tjenesteledd. Organisasjonen driver også tiltak som forebygger og bekjemper vold, inkludert seksuell utnyttelse og overgrep, seksuell trakassering, kjønnsbasert vold og vold mot barn. Videre er UNRWAs basistjenester tilpasset behovene til personer med nedsatt funksjonsevne. Organisasjonen erkjenner at enkeltpersoner kan være påvirket av flere uheldige omstendigheter eller være marginalisert på ulikt vis, noe som dermed øker sårbarheten deres (UNRWA 2022c).

Organisasjonen har et eget team som vurderer familienes sårbarhetsnivå. I arbeidet med å styrke flyktingenes egenverd og selvstendighet inngår diverse sosiale prosjekter rettet mot kvinner, ungdom, foreldreløse og eldre. Tilsvarende sosiale prosjekter finnes for personer med funksjonsnedsettelse innenfor UNRWAs «community-based rehabilitation» (CBR). Dette programmets mål er å rehabilitere og innlemme denne gruppen i samfunnet ved å gi dem like muligheter som andre (UNRWA u.å.-e, k) .

3.4 Sosiale tjenester og humanitær bistand

Mens utdanning og primærhelsetjenester er universelle tjenester, er sosiale tjenester og humanitær bistand behovsprøvd (White, digitalt møte 15. desember 2021).

Disse tjenestene retter seg først og fremst mot vanskeligstilte flyktinger for å sikre anstendige levekår og fremme utviklingsmuligheter (UNRWA u.å.-k). UNRWA har tre målsettinger for det humanitære og sosiale arbeidet:

- Å sørge for et sosialt sikkerhetsnett til de fattigste.

- Blant de viktigste tiltakene i fattigdomsbekjempelsen er matutdeling og pengestøtte til flyktninger som inngår i UNRWAs Social Safety Net Programme.
- Å opprettholde, oppdatere og vedlikeholde flyktningeregistrene.
 - Oppdaterte registre er avgjørende for å holde oversikt over hvem som skal ha tilgang til UNRWAs ulike tjenester.
- Å styrke flyktingenes egenverd og selvstendighet («empower the refugees»).

3.5 Mikrokredittlån

UNRWA tilbyr inntektsgenererende muligheter for palestinske flyktninger og andre fattige eller marginaliserte grupper i deres nærhet. Det tilbys lån og finansielle bidrag til hushold, entreprenører og småbedriftseiere. Disse investeringene bidrar til å etablere jobber, redusere fattigdom og styrke klientenes egenverd og selvrespekt (UNRWA u.å.-i).

3.6 Vedlikehold av infrastruktur i leirene

UNRWA står ikke for driften av flyktningeleirene, og organisasjonen er heller ikke ansvarlig for flyktingenes fysiske sikkerhet eller for å opprettholde lov og orden i de fem operasjonsområdene. Dette ansvaret har de respektive vertsstatene (UNRWA 2021g). UNRWA bidrar imidlertid til utvikling og oppgradering av bygningsmassen og infrastrukturen i leirene gjennom organisasjonens Infrastructure and Camp Improvement Programme (UNRWA u.å.-h). Utgifter til vedlikehold dekkes gjennom programbudsjettet (White, digitalt møte 15. desember 2021).

3.7 Nødhjelp, inkludert i konfliktsituasjon

UNRWAs nødhjelp faller inn under organisasjonens humanitære mandat. Organisasjonens fem operasjonsområder preges av komplekse samfunnsforhold og stor grad av ustabilitet, inkludert gjentatte krigshandlinger i Syria og Gaza. I krisesituasjoner bistår UNRWA med beredskap, nødhjelp og gjenoppbygging, i tett samarbeid med FNs representanter i vertslandene (UNRWA u.å.-f). Nødhjelpsprogrammene driftes med midler samlet inn gjennom nødhjelpsappeller (White, digitalt møte 15. desember 2021).

Ett av tiltakene som finansieres gjennom nødhjelpsappellene, er såkalte «cash-for-work programmer», der UNRWA tilbyr korte arbeidskontrakter til arbeidsløse (White, digitalt møte 15. desember 2021).

4 UNRWAs finansielle situasjon i 2021

Rundt 93 prosent av UNRWAs programbudsjett kommer fra frivillige donasjoner fra enkeltstater, mens ca. 3 prosent dekkes av FN. Diverse andre kilder, slik som EU, dekker resten av dette budsjettet. UNRWA har over flere år hatt problemer med å få inn tilstrekkelige midler til sine tre finansieringsportaler: programbudsjettet, nødhjelpsappellene og prosjektportalen, som i hovedsak er relatert til infrastruktur (UNRWA 2019b, s. 24). Dette skyldes hovedsakelig at donasjonene ikke øker i takt med flyktningebefolkningen (Lazzarini 2021). Da USA, som UNRWAs største giver, trakk tilbake støtten i 2018, fikk FN-organisasjonen alvorlige økonomiske problemer. I løpet av 2018, og i årene frem til USA gjenopptok støtten i 2021, ble det viktig å rekruttere nye givere. Gulfstatene svarte på UNRWAs appeller og dekket mye av budsjettgapet som oppsto da USA trakk seg som donator (Lazzarini 2022).

Siden 2019 har UNRWA måttet benytte driftsmidler satt av til påfølgende år for å klare å betjene utgiftene mot slutten av året. Det betyr at UNRWA fra 2020 har startet året med gjeld (Lazzarini 2021). I 2021 startet UNRWA med et underskudd på 75 millioner USD (UNRWA u.å.-b).

I februar 2021 ba UNRWA donorene om 1,5 milliarder USD for å opprettholde driften av både kjerneoppgaver og andre prioriterte prosjekter (inkludert nødhjelpsappeller) i alle operasjonsområdene i 2021. Over 800 millioner USD var budsjettet for kjerneoppgavene, mens 231 millioner var øremerket tiltak for å bøte på de negative effektene av blokaden av Gazastripen og okkupasjonen av de palestinske områdene. Resten skulle gå til prosjekter for syriske flykninger i regionen, pandemihåndtering, reparasjon og bygging av UNRWAs fasiliteter samt til å styrke og forbedre UNRWAs kjernetilbud (UNRWA 2021d).

I april 2021 besluttet USA å overføre 150 millioner USD, og i mai bidro de med ytterligere 33 millioner i humanitær bistand som følge av situasjonen som oppsto etter krigen i Gaza i mai samme år (Al-Monitor 2021). Helt på tampen av 2021 erklærte den amerikanske administrasjonen at USA ville bidra med nye 99 millioner USD (Samuels 2021). Totalt sett var USAs bidrag i 2021 på nivå med donasjonene fra 2017 (Stenseth 2022b, e-post 1. februar).

En av årsakene til at den finansielle krisen fortsatte selv etter at USA gjenopptok støtten, er at bistanden fra enkelte andre land samtidig falt bort, eller ble kraftig redusert (Al Jazeera 2021; Middle East Monitor 2021). Mens bidragene fra arabiske land utgjorde nær 25 prosent av UNRWAs budsjett i 2018, falt de til under 3 prosent i 2021 (Lazzarini 2022).

Ifølge UNRWAs talsperson Tamara Alrifai, er det et stort paradoks at FN har gitt UNRWA et mandat til å tilby tjenester til palestinske flykninger, men samtidig lagt opp til at dette skal finansieres av frivillige donasjoner fra medlemslandene. Dette, hevder hun, skaper avvik mellom behov og tildelte ressurser (Al Jazeera 2022).

Totalt sett mottok UNRWA 692 millioner USD til programbudsjettet fra giverlandene i 2021. I tillegg hadde organisasjonen 49 millioner i kapitalinntekter. Totale utgifter beløp seg til 728 millioner. Underskuddet, etter innsparinger på 78 millioner, endte på 62 millioner (Stenseth 2022a, e-post 16. mars).

Til de andre portalene ble det samlet inn 553 millioner, hvorav 172 millioner gikk til de palestinske områdene og 86 millioner til Gaza etter krigen i mai (Stenseth 2022a, e-post 16. mars). Disse midlene bidro til å opprettholde kjernetilbudene til palestinske flyktninger på Vestbredden og Gazastripen i 2021. Hvorvidt UNRWA vil være i stand til dette i 2022, avhenger av dette årets bidrag fra giverlandene. I henhold til organisasjonen selv vil dette bli en stor utfordring også i år (UNRWA 2022a, s. 6).

5 UNRWAs tjenester i Gaza

Mer enn to tredeler av Gazastripens befolkning, dvs. nær 1,5 millioner mennesker, er registrert som flyktninger av UNRWA. Over 600 000 av disse bor i åtte flyktningleirer (Stenseth 2022c, e-post 30. januar). UNRWA er en av de aller viktigste tjenesteyterne overfor denne befolkningsgruppen (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022).

På Gazastripen tilbyr UNRWA tjenester både i og utenfor flyktningleirene i langt større omfang enn i de øvrige operasjonsområdene. Dette gjør tjenestene mer tilgjengelige. UNRWA har flere skoler, lærere, skoleelever, helseansatte og pasientkonsultasjoner i Gaza enn andre steder. Dette til tross for at Jordan har flere registrerte palestinske flyktninger. Kun i Syria har UNRWA flere sosialhjelpsmottakere, mens det er flest mottakere av matbistand i Gaza (UNRWA 2021f, s. 1).

UNRWA har ennå ikke publisert årsrapport for 2021, så Landinfo kan ikke tallfeste organisasjonens tjenester i alle operasjonsområdene foregående år. Noe informasjon har imidlertid blitt tilgjengelig gjennom samtaler med organisasjonens representanter lokalt.

5.1 Utdanning

Utdanning er UNRWAs største utgiftspost i programbudsjettet, og organisasjonen drifter 278 skoler i Gaza med nær 300 000 elever (UNRWA 2021f, s. 1-2). Drøyt halvparten av skolene befinner seg i de åtte flyktningleirene.²

² 142 av skolene befinner seg i leirene. Dette fremkommer av beskrivelsene av hver leir på UNRWAs nettside (UNRWA 2021i).

Til tross for sine økonomiske problemer, har UNRWA hele tiden klart å holde skolene åpne. Skolene ble riktignok stengt i en periode som følge av Covid-19-pandemien, men UNRWA omstilte seg raskt til digital undervisning (UNRWA 2021a).³ Nå går undervisningen igjen som normalt, men organisasjonen er bekymret for at den finansielle situasjonen og de vanskelige forholdene i Gaza svekker lærernes motivasjon og kvaliteten på undervisningen (UNRWA u.å.-a). UNRWAs stedlige representant i Gaza, Thomas White, har gitt uttrykk for at kvaliteten er i ferd med å forringes sammenlignet med nasjonale skoler (White, digitalt møte 15. desember 2021).

Underskuddet i programbudsjettet har ført til større klasser og færre fast ansatte. Gjennomsnittlig klassestørrelse er 42 elever (UNRWA u.å.-a). I 2021 var 15 prosent av lærerne i UNRWAs skoler ansatt på korttidskontrakter. Det fører til betydelig gjennomtrekk av lærere ettersom UNRWA ikke har mulighet til å forlenge kontraktene. Ifølge UNRWAs stedlige representant i Gaza bidrar dette til å senke kvaliteten på undervisningen fordi midlertidige ansatte går glipp av mye av den interne opplæringen UNRWA tilbyr lærerne (White, digitalt møte 15. desember 2021).

Et annet problem i skolesektoren i Gaza er at 70 prosent av skolene driftes i doble skift, mens noen til og med har tre skift per dag. Det innebærer korte skoledager og ugunstige skoletider for mange barn. Første skift starter kl. 7.30, og siste skift er ferdig kl. 17.30. Kortere skoledager innebærer at UNRWA har måttet fjerne all undervisning som ikke er direkte pensumrelatert (White, digitalt møte 15. desember 2021). Dette problemet lar seg neppe løse med det første, da årskullene øker med 4500-5000 barn per år. UNRWA sliter dessuten med å vedlikeholde skolebyggene. I tillegg mangler organisasjonen penger til skolemateriell (White, digitalt møte 15. desember 2021).

På tross av utfordringene i skolesektoren, har det vært lite tidlig frafall i Gaza. Men, ifølge White, har frafallet nå økt blant gutter fra fattige familier. De viktigste årsakene, mener han, er skoletretthet på grunn av en følelse av håpløshet og behov for arbeidsinntekt.

5.2 Helsetjenester

UNRWA har 22 helsesentre i Gaza som tilbyr gratis primærhelsetjenester til alle registrerte palestinske flyktninger. I tjenestene inngår forebyggende og kurativ behandling.

Andelen flyktninger som benytter UNRWAs helsetjenester, er større i Gaza enn på Vestbredden. I 2019 var andelen på henholdsvis 88 og 51 prosent (WHO 2020, s. 8).

³ UNRWA har gjennom flere år holdt fjernundervisning via en egen TV-kanal og YouTube.

UNRWAs helsetjenester ble omorganisert etter en reform i 2011. Det innebar etablering av såkalte Family Health Teams (FHT) bestående av minst én lege, én sykepleier, én jordmor og én funksjonær (UNRWA u.å.-g). I tillegg innførte man elektroniske medisinske journaler (e-Health). Formålet med omleggingen var å gjøre tjenestene mer sentrert rundt pasientens og familiens livssituasjon, å effektivisere journalføring og å unngå duplisering av behandling. Klientene skulle få en helhetlig medisinsk oppfølging over tid innenfor samme FHT. Helsetjenesten skal ikke utelukkende fokusere på kurativ behandling, men også på forebyggende helse, familieplanlegging, vaksiner og psykososial helse (UNRWA u.å.-g). Omorganiseringen var også ment å fordele pasientbyrden per lege på en jevnere måte enn tidligere (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022).

I 2020 ble FHT-organiseringen tilsidesatt på grunn av Covid-19-pandemien. Pasienter med pusteproblemer ble skjermet fra andre, og man opprettet en teletjeneste for pasienter for å hindre smittespredning (UNRWA 2021a, s. 33).

I samtale med nestlederen for UNRWAs helseprogram i Gaza, Zoheir Elkhatib, og en representant for helseprogrammet i Sør-Gaza, Rehab Quqa (digitalt møte 2. februar 2022), kom det frem at helsetjenesten igjen er organisert etter FHT, men at teletjenesten fortsatt er operativ. UNRWA ønsker å opprettholde teletjenesten etter pandemien fordi den avlastet helsesentrene. Tjenesten er imidlertid dyr å drifte, og fortsatt virksomhet avhenger av videre støtte (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022; Quqa, digitalt møte 2. februar 2022).

Det synes å være en frykt i UNRWA for at budsjettunderskuddet vil forringe kvaliteten på primærhelsetjenesten. Det kom frem i samtaler med lederen for Gazas feltkontor i Gaza, Thomas White (digitalt møte 15. desember 2021), og visegeneralkommisær Leni Stenseth (Stenseth 2022d, telefonsamtale 31. januar). Frykten skyldes mangel på medisinsk personell og, som tidligere nevnt, at mer enn 20 prosent av de som faktisk jobber, har korttidskontrakter. Når UNRWA ikke lenger har penger til å forlenge stillinger, må helseteamene slås sammen (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022).

En annen bekymring er at UNRWA ser seg nødt til å kutte i støtten til sykehusinnleggelser (Stenseth 2022b, e-post 1. februar; White 2021, digitalt møte 15. desember). I 2020 fikk nesten 14 000 personer i Gaza dekket sykehusbehandling gjennom UNRWA. Av disse var omtrent 5 700 personer innlemmet i Social Safety Net Programme (SSNP) (UNRWA 2021a, s. 37). Nivået lå på omtrent det samme i 2021 (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022).

UNRWA, som har avtaler med spesifikke sykehus i Gaza, dekker kun utgifter til enkelte typer operasjoner. Annen medisinsk behandling dekkes av det palestinske helsedepartementet. Denne ordningen er spesiell for Gaza (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022). Zoheir Elkhatib var usikker på hvor mange som kan få støtte til sykehusbehandling i 2022, da det vil avhenge av hvor mye penger organisasjonen får inn i løpet av året. De av UNRWAs pasienter som ikke får støtte, blir nødt til å

vente på behandling fra det offentlige, hvilket i noen tilfeller kan ta flere år. Elkhatib påpekte at lang ventetid ofte vil forverre sykdomsforløpet betraktelig. Det er mulig å søke om bistand fra en veldedig organisasjon i stedet, men ifølge Elkhatib er det svært få som lykkes i å få dekket for eksempel øyeoperasjoner på spesialistsykehuset St. Johns Hospital via veldedige organisasjoner. Generelt er det svært lange ventelister for øyeoperasjoner, øre-nese-hals-operasjoner og operasjoner innen urologi.

I UNRWAs nødhjelpsappell for de palestinske områdene, fremkommer det at UNRWA i 2022 har som mål å tilby livreddende medisiner til 4700 fattige flyktninger. I tillegg er målet at 10 000 flyktninger skal få tilbud om bistand til sykehusinnleggelse (UNRWA 2022a, s. 22). Dette kommer i tillegg til helsetjenestene som dekkes i programbudsjettet.

UNRWA henviser ikke pasienter til behandling utenfor Gaza. Det gjøres av helsedepartementet (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022).

Ifølge Elkhatib har UNRWA så langt ikke manglet vanlige medisiner, slik tilfellet er for det offentlige helsevesenet i Gaza. Under pandemien har man riktignok opplevd forsinkelser i leveransene. I tillegg er det mangel på andre viktige spesialmedisiner og medisinsk utstyr, slik som insulinpennar til barn, anti-epileptiske medisiner og øyedråper for å hindre blindhet. Dette er medikamenter som finansieres gjennom prosjektmidler, og som er essensielle for diabetikere (Elkhatib, digitalt møte 2. februar 2022; Quqa, digitalt møte 2. februar 2022).

5.3 Sosiale tjenester og humanitær bistand

Mange av de sosiale tjenestene UNRWA yter, slik som matrasjoner og pengestøtte, er behovsprøvet og tilbys kun til de mest sårbare flyktningene som er inkludert i organisasjonens Social Safety Net Programme (SSNP). Blant de mest sårbare er kvinner, barn, ungdom, personer med nedsatt funksjonsevne og eldre.

Frem til 1. februar 2021 mottok de aller fattigste doble matrasjoner. På grunn av pengemangel besluttet organisasjonen imidlertid å fjerne den differensierte ordningen og i stedet øke antallet som får enkle rasjoner fra 1,14 millioner til 1,2 millioner personer (Palestinian Center for Human Rights 2021). Ifølge UNRWAs stedlige representant i Gaza, Thomas White (digitalt møte 15. desember 2021), ble det levert matrasjoner til 1,1 millioner flyktninger i løpet av 2021. For å kunne gjennomføre dette trengte UNRWA ekstra tilskudd fra FNs Central Emergency Response Fund (CERF) og et lån fra programbudsjettet for 2022 (UNRWA 2021a, s. 14). Verdien på matrasjonene, som deles ut kvartalsvis, var i 2021 80 USD per person (White, digitalt møte 15. desember 2021).

I 2021 mottok 48 000 flyktninger pengestøtte, såkalt cash top-up, mens målsettingen var å gi dette til 100 000 personer. Ifølge Thomas White må UNRWA kutte ytterligere 30 prosent i dette programbudsjettet for 2022. Denne

pengestøtten gis til flyktninger som er særskilt sårbare, som for eksempel enslige kvinner med flere barn. Det er en stor utfordring at antallet sårbare flyktninger øker raskt. For noen år siden hadde UNRWA registrert rundt 100 000 spesielt sårbare flyktninger i Gaza, mens antallet i dag er mellom 600 og 700 000. Den årlige pengestøtten fra UNRWA til de aller mest sårbare flyktingene utgjør 150 USD per person (White, digitalt møte 15. desember 2021).

Av andre programmer som faller inn under bistand, sosiale tjenester og nødhjelp, kan følgende nevnes:

- Cash for work-programmet (CfW): I 2021 ga CfW midlertidig arbeid til 5000 personer. Ifølge Thomas White var dette en dråpe i havet, og han sammenlignet situasjonen med noen år tilbake da organisasjonen kunne tilby 17 000 slike jobber. På grunn av svært høy arbeidsledighet i Gaza, er det en fortvilet situasjon å ikke kunne tilby flere jobber, hevdet han. Arbeidsledigheten blant unge er på rundt 70 prosent, og UNRWA har lite å tilby dem. Med tilstrekkelig midler kunne UNRWA tatt inn 20 000 til 40 000 ungdom i CfW-programmet (White, digitalt møte 15. januar 2021). I 2020 fikk 8105 flyktninger tilsvarende mulighet (UNRWA 2021a, s. 14, 80).
- UNRWAs Covid-19 flash appeal: Denne nødhjelpsappellen samlet i 2020 inn midler til å bistå mer enn 84 000 flyktninger med et kontantbeløp. Den ga også støtte til sykehusinnleggelse til nær 8000 personer, og medisinsk konsultasjon til nær 32 000 flyktninger (UNRWA 2021a, s. 14).

5.4 Mikrokredittlån

Landinfo har ikke funnet tall på hvor mange som mottok mikrokredittlån i 2021, men trenden ser ut til å være nedadgående. I 2020 fikk 1790 personer mikrokredittlån verdt drøye 2,2 millioner USD (UNRWA 2021a). Til sammenligning mottok 2900 personer slike lån i 2019, og 4172 i 2017, til en verdi av henholdsvis 3 og 6,2 millioner USD (UNRWA 2019a, u.å.-d).

5.5 Vedlikehold av infrastruktur i leirene

UNRWAs pengemangel har store konsekvenser for vedlikehold av organisasjonens bygningsmasse og annen infrastruktur. Penger til dette formålet må tas fra programbudsjettet, som er kronisk underfinansiert. UNRWA har i tillegg til de mange skolene og helsesentrene rundt 600 kjøretøy i Gaza som også skal vedlikeholdes. Mange av bilene er svært gamle og klare for utskiftning, men dette lar seg ikke gjøre grunnet dårlig økonomi (White, digitalt møte 15. desember 2021).

Gjenoppbygging etter krigsskader kan derimot dekkes av midler som samles inn gjennom nødhjelpsappeller eller andre kortsiktige prosjekter. Etter krigen i mai 2021 ble det gitt generøse donasjoner til UNRWAs nødhjelpsappell for Gaza, som

bidro til at flyktninger bosatt både i og utenfor leirene fikk støtte til å reparere og gjenoppbygge ødelagte hus (White, digitalt møte 15. desember 2021).

6 Fremtidige utsikter for UNRWAs tjenesteyting

UNRWA har bedt donorene om 1,6 milliarder USD for 2022; 806 millioner til drift (programbudsjettet) og 770 millioner til humanitære nødhjelpsprogrammer (UNRWA 2022b).

For tredje året på rad legges det opp til nullvekst i aktivitetsnivået for kjerneoppgavene. Det betyr i realiteten en nedgang fra tidligere år fordi behovene stiger som følge av økt fattigdom, større grad av sårbarhet i flyktningebefolkningen, befolkningsøkning og høyere kostnader til mat, medisiner og transport (Stenseth 2022b, e-post 1. februar).

Per februar 2022 hadde UNRWA sikret 20 prosent av beløpet de har bedt om i programbudsjettet. Dersom man inkluderer avtaler som er nær ved å bli inngått, er 40 prosent av programbudsjettmidlene for 2022 sikret (Stenseth 2022b, e-post 1. februar; UNRWA 2021c).

I nødhjelpsappellen for de palestinske områdene for 2022 ber UNRWA om drøyt 400 millioner USD (UNRWA 2022a, s. 8). I appellen fremkommer det at organisasjonen vil få alvorlige problemer med å levere kjerne tjenester med mindre finansieringsgapet tettes. UNRWAs finansielle situasjon er kritisk, og organisasjonen trenger langsiktige og forutsigbare bidrag fra donorlandene for å sikre kontinuitet i tjenesteleveransen (UNRWA 2022a, s. 6).

Et betydelig problem med dagens finansiering er at UNRWAs kjerneoppgaver må dekkes av programbudsjettet som er kronisk underfinansiert, mens organisasjonen lettere får inn penger gjennom nødhjelpsappellene. Midler samlet inn gjennom disse appellene, eller andre prosjekter, kan imidlertid ikke brukes til normal drift og vedlikehold, hvilket svekker tjenestenes forutsigbarhet, omfang og kvalitet (Stenseth 2022b, e-post 1. februar). Et eksempel som illustrerer dette problemet, er at 150 av de 235 millionene USD som USA donerte i 2021, var øremerket humanitære prosjekter (Al Jazeera 2022). Øremerking av midlene går på bekostning av organisasjonens kjerneoppgaver som utdanning og helsetjenester. UNRWA søker derfor å få til mer fleksible avtaler med donorene, som gjør organisasjonen i stand til å flytte penger mellom de ulike tjenesteområdene.

Det er enighet i FN om at UNRWAs finansieringsmodell ikke er ideell. Giverland har forsøkt å komme UNRWA i møte ved i økende grad å love flerårige bevilgninger, og ved å betale inn bidrag ved årets begynnelse. Nasjonale budsjettregler er ofte likevel til hinder for å sikre at dette skjer i praksis (UNRWA 2021b, s. 5).

Den 9. mars 2022 holdt UNRWAs generalkommisær Lazzarini et innlegg i et møte i Den arabiske liga. Der ga han uttrykk for at UNRWA er i en svært kritisk situasjon og anmodet medlemmene av den arabiske liga om å støtte de palestinske flyktingene i regionen. Han la til at organisasjonen ikke lenger har midler til å gi flyktingene utdanning, helsetjenester og beskyttelse på samme nivå som tidligere. Uten økt og forutsigbar støtte, sa han, vil UNRWA ikke lenger klare å opprettholde bærekraftige tjenester (Lazzarini 2022).

Per 15. mars 2022 mangler UNRWA totalt sett 40 millioner USD til lønninger som skal utbetales 24. april. For å betale lønningene i mars, låner UNRWA penger fra en annen budsjettlinje. Organisasjonen vil ha store utfordringer med å betale løpende utgifter også i mai og juni. I juli og august kommer derimot bidragene fra henholdsvis USA og EU inn, men fra september og ut året vil organisasjonen igjen mangle penger til drift med mindre de klarer å hente inn nye midler (Stenseth 2022a, e-post 16. mars).

En evaluering av UNRWAs drift de siste årene viser at organisasjonen over flere år har kuttet utgifter for å bøte på den kroniske finansieringskrisen. Tiltakene har vært å ikke erstatte ledige stillinger, redusere antallet tjenesteytere i førstelinjen, ansette billigere arbeidskraft på korttidskontrakter og å kutte i IT-investeringer, bygningsmasse og kjøretøy. Ifølge rapporten er det ikke mer som kan kuttes. De såkalte effektiviseringsgevinstene har snarere gjort UNRWA ineffektivt, heter det. Det skyldes at organisasjonens ledelse bruker betydelig med tid og krefter på å mobilisere giverlandene for å få budsjettene til å gå opp, i stedet for å konsentrere seg om best mulig utnyttelse av de midlene (rundt 1 milliard USD) man faktisk har (UNRWA 2021b, s. 6).

Skriftlige kilder

- Al-Monitor (2021, 23. september). Gaza factions increase calls to revoke US-UNRWA agreement. *Al-Monitor*. Tilgjengelig fra <https://www.al-monitor.com/originals/2021/09/gaza-factions-increase-calls-revoke-us-unrwa-agreement#ixzz7F27pIJHg> [lastet ned 14. mars 2022].
- Al Jazeera (2021, 30. november). UN agency for Palestinian refugees faces funding crisis. *Al Jazeera*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/news/2021/11/30/un-agency-for-palestinian-refugees-faces-funding-crisis> [lastet ned 14. mars 2022].
- Al Jazeera (2022, 19. januar). Can the UN's agency for Palestinian refugees survive? *Inside Stories*. Tilgjengelig fra <https://www.aljazeera.com/program/inside-story/2022/1/19/can-the-uns-agency-for-palestinian-refugees-survive> [lastet ned 14. mars 2022].
- Fiddian-Qasmiyeh, Elena (2018). UNRWA financial crisis. *Middle East Report*, 186. Tilgjengelig fra <https://merip.org/2018/10/unrwa-financial-crisis/> [lastet ned 14. mars 2022].
- Lazzarini, Philippe (2021, 23. desember). *Open letter from UNRWA commissioner-general to Palestine refugees*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/newsroom/official-statements/open-letter-unrwa-commissioner-general-palestine-refugees> [lastet ned 4. januar 2022].
- Lazzarini, Philippe (2022, 9. mars). *Statement of Mr. Philippe Lazzarini, The Commissioner-General of The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees (UNRWA) To the 157th Session of the League of Arab States Council*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/newsroom/official-statements/statement-mr-philippe-lazzarini-commissioner-general-united-nations> [lastet ned 11. mars 2022].
- Middle East Monitor (2021, 5. november). UNRWA suffering existential crisis from funding cuts, warns UN official. *Middle East Monitor*. Tilgjengelig fra <https://www.middleeastmonitor.com/20211105-unrwa-suffering-existential-crisis-from-funding-cuts-warns-un-official/> [lastet ned 14. mars 2022].
- Palestinian Center for Human Rights (2021, 21. februar). *Gaza's Abject Poor Most Affected by UNRWA Amendments to its Food Basket Program*. Gaza: PCHR. Tilgjengelig fra <https://pchr.org/en/gazas-bject-poor-most-affected-by-unrwa-amendments-to-its-food-basket-program/> [lastet ned 9. desember 2021].
- Samuels, Ben (2021, 30. desember 2021). U.S. Announces \$99 Million Funding to UN Agency for Palestinian Refugees. *Haaretz*. Tilgjengelig fra <https://www.haaretz.com/us-news/.premium-u-s-announces-99-million-funding-to-un-agency-for-palestinian-refugees-1.10504755> [lastet ned 4. januar 2022].
- Staff, Toi (2019, 15. november). Defying Trump, UN renews mandate of Palestinian refugee agency UNRWA until 2023. *The Times of Israel*. Tilgjengelig fra <https://www.timesofisrael.com/un-renews-mandate-of-palestinian-refugee-agency-until-2023/> [lastet ned 14. mars 2022].
- UNRWA (2016, 22. august). *Medium term strategy 2016-2021*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/mts_2016_2021.pdf [lastet ned 23. februar 2022].

- UNRWA (2017, 31. desember). *2017 Pledges to UNRWA's programmes (Cash and In-kind) - overall Donor Ranking as 31 December 2017*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/overalldonor_ranking.pdf [lastet ned 11. mars 2022].
- UNRWA (2019a). *oPt emergency appeal funding status 2019*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/unrwa_gfo_2019_final.pdf [lastet ned 12. mars 2022].
- UNRWA (2019b, september). *UNRWA programme budget 2020-2021*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/2020-2021_programme_budget_blue_book.pdf [lastet ned 5. januar 2022].
- UNRWA (2021a, 10. august). *Annual operational report 2020*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/2020_aor_eng.pdf [lastet ned 7. januar 2022].
- UNRWA (2021b, september). *Evaluation of the UNRWA medium term strategy 2016-2022*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/evaluation_of_the_agency_medium-term_strategy_oct_2021_final.pdf [lastet ned 14. mars 2022].
- UNRWA (2021c, 16. november). *International community overwhelmingly reaffirms support for UNRWA at annual pledging conference - but funds still insufficient*. New York: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/newsroom/press-releases/international-community-overwhelmingly-reaffirms-support-unrwa-annual> [lastet ned 6. desember 2021].
- UNRWA (2021d). *UNRWA appeals for US\$1.5 billion to support Palestine refugees in 2021*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/newsroom/press-releases/unrwa-appeals-us15-billion-support-palestine-refugees-2021> [lastet ned 13. desember 2021].
- UNRWA (2021e, 22. juni 2021). *UNRWA health programme 2021*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/unrwa_health_programme_2021_eng.pdf [lastet ned 13. desember 2021].
- UNRWA (2021f, juni 2021). *UNRWA in figures as of 31 December 2020*. New York: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/unrwa_in_figures_2021_eng.pdf [lastet ned 6. desember 2021].
- UNRWA (2021g, 22. september). *UNRWA letter to UNHCR describing the UNRWA mandate and services*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/61541acb4.pdf> [lastet ned 5. januar 2022].
- UNRWA (2021h, 22. september). *What is the mandate of UNRWA?* Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/what-mandate-unrwa-0> [lastet ned 5. januar 2022].
- UNRWA (2021i, mai 2021). *Where we work - Gaza Strip*. Amman. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/where-we-work/gaza-strip> [lastet ned 15. desember 2021].
- UNRWA (2022a, 18. januar). *Occupied Palestinian territory emergency appeal 2022*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/2022_opt_ea-english_eng.pdf [lastet ned 28. januar 2022].
- UNRWA (2022b, 18. januar). *Remarks by UNRWA commissioner-general at the Geneva executive briefing*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/newsroom/official->

- [statements/remarks-unrwa-commissioner-general-geneva-executive-briefing](#) [lastet ned 21. januar 2022].
- UNRWA (2022c). *UNRWA launches 2022 budget*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra https://www.unrwa.org/sites/default/files/unrwa_2022_gva_english.pdf [lastet ned 28. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-a). *Education in the Gaza Strip*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/activity/education-gaza-strip> [lastet ned 25. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-b). *Frequently asked questions - Funding & Financial Situation*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/who-we-are/frequently-asked-questions> [lastet ned 23. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-c). *Frequently asked questions. Who is UNRWA mandated to serve?* Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/who-we-are/frequently-asked-questions> [lastet ned 11. mars 2022].
- UNRWA (u.å.-d). *Microfinance in the Gaza Strip*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/activity/microfinance-gaza-strip> [lastet ned 13. mars 2022].
- UNRWA (u.å.-e). *RSS in the Gaza Strip*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/activity/rss-gaza-strip> [lastet ned 23. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-f). *What we do. Emergency response*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/what-we-do/emergency-response> [lastet ned 28. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-g). *What we do. Health*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/what-we-do/family-health-teams?program=39> [lastet ned 8. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-h). *What we do. Infrastructure & Camp Improvement*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/what-we-do/infrastructure-camp-improvement> [lastet ned 28. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-i). *What we do. Microfinance*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/what-we-do/microfinance> [lastet ned 28. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-j). *What we do. Protection*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/what-we-do/protection> [lastet ned 28. februar 2022].
- UNRWA (u.å.-k). *What we do. Relief and social services*. Amman: UNRWA. Tilgjengelig fra <https://www.unrwa.org/what-we-do/relief-social-services> [lastet ned 24. februar 2022].
- WHO (2020, 5. november). *Health conditions in the occupied Palestinian territory, including east Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan*. New York: WHO. Tilgjengelig fra https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA73/A73_15-en.pdf [lastet ned 14. mars 2022].

Muntlige kilder

Elkhatib, Zoheir (2022). Deputy Chief Field Health Programme, UNRWA Gaza field. Digitalt møte på Teams, 2. februar 2022.

Quqa, Rehab (2022). Area officer of South, Health programme, UNRWA Gaza field. Digitalt møte på Teams, 2. februar 2022.

Stenseth, Leni (2022a). UNRWAs visegeneralkommisær. E-post, 16. mars 2022a.

Stenseth, Leni (2022b). UNRWAs visegeneralkommisær. E-post, 1. februar 2022b.

Stenseth, Leni (2022c). UNRWAs visegeneralkommisær. E-post, 30. januar 2022c.

Stenseth, Leni (2022d). UNRWAs visegeneralsekretær. Telefonsamtale, 31. januar 2022d.

White, Thomas (2021). Direktør for UNRWAs feltkontor i Gaza. Digitalt møte på Teams, 15. desember 2021.